

WATERSCHAPPEN 100% CIRCULAIR IN 2050

WAAROM CIRCULAIRE ECONOMIE?

We willen het gebruik van grondstoffen op aarde in balans houden

- daarom zijn de waterschappen in 2050 100% circulair
- met als eerste stap: 50% minder primaire grondstoffen (met een negatieve milieu-impact of die schaars zijn) gebruiken in 2030

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

- we willen geen grondstoffen gebruiken die negatieve effecten hebben op het milieu
- we willen geen schaarse grondstoffen gebruiken
- we willen verder kijken dan alleen CO2-uitstoot door ook andere milieueffecten aandacht te geven

HOE DENKEN WE DAT TE BEREIKEN?

We geven inzicht in de opgave. Dit gaan we doen door:

- Waterschappen maken landelijk een globale grondstoffen-analyse en voor de eigen organisatie grondstofstroomkaarten

We verminderen de vraag naar grondstoffen met een negatieve milieu-impact of die schaars zijn.

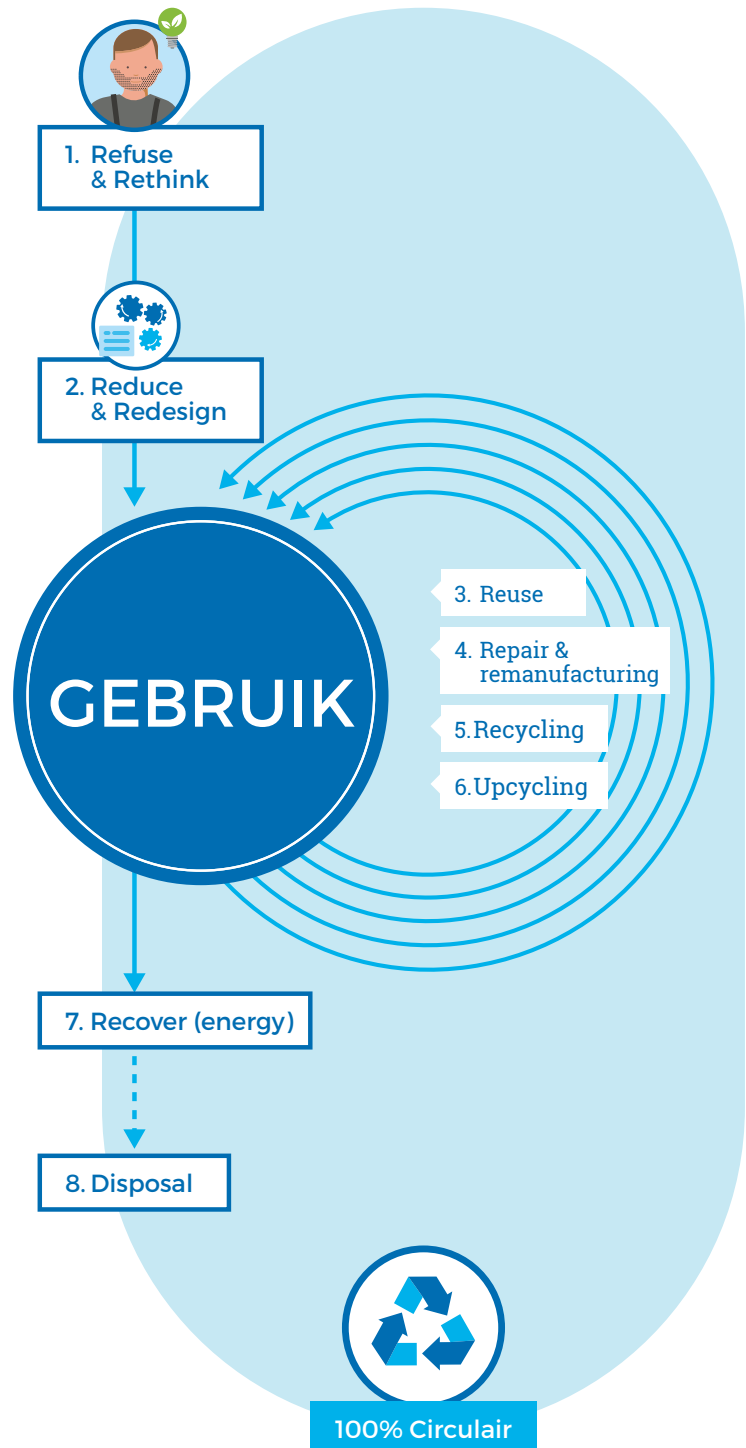
Dit gaan we doen door:

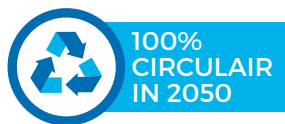
- 100% circulair uit te vragen vanaf 2023
- 100% circulair aan te besteden vanaf 2030
- voor onze GWW-activiteiten (waar een schop de grond in gaat) op zoek te gaan naar duurzame materialen door middel van de Duurzame Bouw Calculator (DuboCalc) en de Nationale Milieudatabase
- volgens het credo te handelen: 'geen vraag is beter dan een circulaire vraag'
- elke keer rekening te houden met de levensduur van een product zodat voor het ontwerp uit de meest duurzame opties kan worden gekozen: van biobased materiaal tot modulair ontwerp en hergebruik
- gebruik te maken van gerecyclede grondstoffen, bij voorkeur uit eigen productie, zoals baggerslib, maaisel, cellulose en bioplastics

We vergroten het aanbod aan hernieuwbare alternatieven.

Dit gaan we doen door:

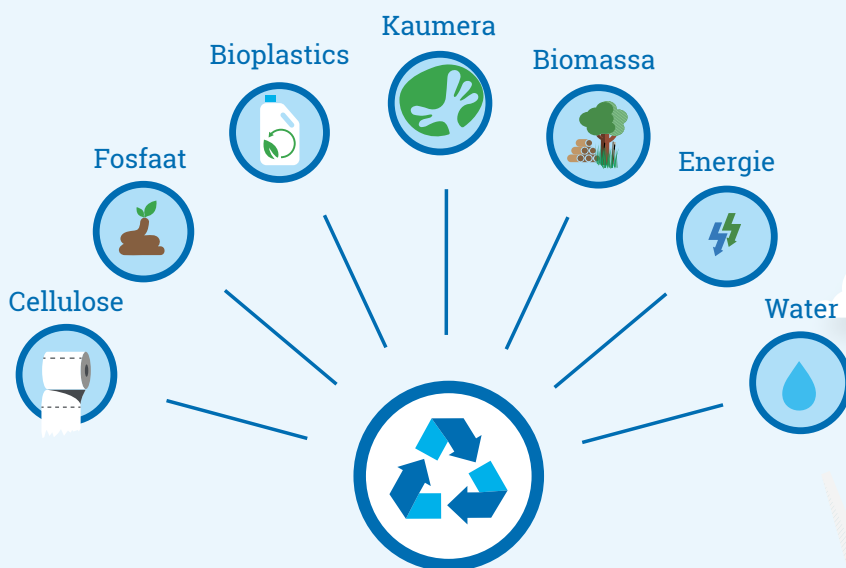
- belemmeringen weg te nemen, onder andere via de Taskforce Herijking Afvalstoffen
- de Energie- en Grondstoffenfabriek (zie achterkant) verder door te ontwikkelen
- in pilots te oefenen met materialenpaspoorten zodat onze bouwwerken kunnen functioneren als grondstoffendeps.
- regionale samenwerkingen aan te gaan, bijvoorbeeld door terreinen beschikbaar te stellen of met partners uit de regio ketens te sluiten

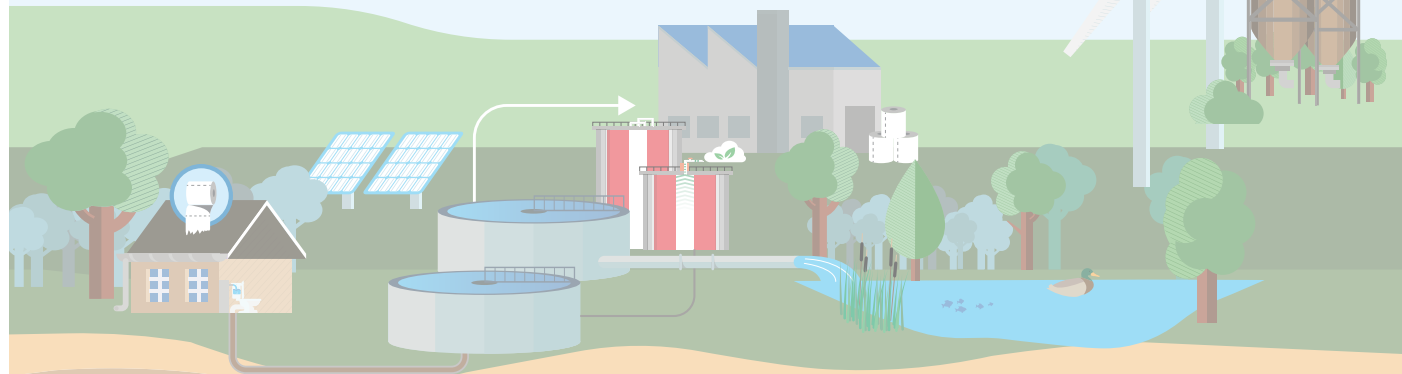

50% minder primaire grondstoffen gebruiken in 2030

2019 2030 2050

Belangrijke grondstoffen die waterschappen uit afvalwater winnen.

TRANSITIE-AGENDA'S

Met het opstellen van vijf nationale transitie-agenda's wordt de omslag naar een circulaire economie door het Rijk versneld. Er zijn vijf sectoren aangewezen: 'Bouw', 'Biomassa en voedsel', 'Kunststoffen', 'Maakindustrie' en 'Consumptiegoederen'. Voor elke groep is een zogenaamd transitieteam samengesteld. De waterschappen zijn aangesloten bij 'Bouw' en 'Biomassa en voedsel'. In de transitie-agenda's worden onderwerpen aangesneden zoals het aanpassen van de wet- en regelgeving, slimme marktprikkels en ideeën voor het stimuleren van circulair gedrag bij consumenten en producenten. Bij het opstellen van deze agenda's onderzoeken de waterschappen de (verwachte) effecten van deze acties om de effectiviteit en impact ervan te borgen.

GRONDSTOFFEN VAN WATERSCHAPPEN

De waterschappen zien afvalwater allang niet meer als afval, maar juist als bron van grondstoffen en energie. Zo winnen de waterschappen bijvoorbeeld cellulose, fosfaat, bioplastics & vetzuren, kaamera en biomassa terug uit hun afvalstromen via de zogeheten Energie- en Grondstoffenfabrieken (EFGF). En de belangrijkste grondstof is nog wel gezuiverd water, zeker nu er steeds meer vraag is naar zoet water.

De waterschappen gebruiken in hun werk veel grondstoffen zoals de bulkmaterialen beton en staal. De grondstoffenanalyse brengt in kaart welke grondstoffen dit zijn en onderzoekt mogelijke transitiepaden.